

REGISTERBLAD**Område av riksintresse för naturvård i Östergötlands län****Områdesnummer: NRO 050 081****Områdesnamn:** Stora Runkan**Kommun:** Finspång**Areal:** 330 ha**Registrerat av:** Ewa Rydmark**Datum för registrering:** 2008-09-01**Kartblad:****Naturgeografisk region:****Kust/havsregion:****Regionindelning för sjöar och vattendrag:****Agrara kulturlandskapsregioner:****Landskapsform:****Riksvärde**

Mossekomplex	Platåformig välvd mosse	
--------------	-------------------------	--

Värdeomdöme:

Stora Runkan är genom sin storlek och mångformighet mycket värdefull. Området har även ornitologiska värden. Våtmarken i sig är i hög grad opåverkad medan ett rationellt skogsbruk bedrivits intill myren. Om alla fastmarksöar och kantzoner i framtiden lämnas orörda kommer de skogliga värdena liksom helhetsvärdet ur naturvårdssynpunkt att kunna öka. Enligt våtmarksinventeringen hyser den norra delen av myren högsta naturvärde.

Huvudkriterier:**Förutsättningar för bevarande:**

Området bör lämnas orört. Alla typer av ingrepp och all form av exploatering ska undvikas. Särskilt bör nämnas hydrologiska ingrepp, gödsling, kalkning, körning med motorfordon samt täkt av virke, ved och torv. Det är viktigt att alla fastmarksöar, halvöar samt en zon på 30 meter av omgivande fastmark lämnas till fri utveckling.

Säkerställande:**Områdets huvuddrag:**

Stora Runkans myrkomplex mellan Sonstorp och Igelfors består av en blandning av kärr, mossar, fastmark och öppet vatten. Myren delas i två delar av en fastmarkstunga på vilken löper en föga använd skogsväg. Skogarna runt myren är i allmänhet produktionsskogar och flera hyggen sträcker sig ända ner till myren. På vissa håll har man dock lämnat en del äldre furor längs myrens kant och dessa är lämpliga häckningsplatser för rovfåglar.

Även ute i våtmarken finns fastmark i form av öar och här kan också förekomma äldre träd och måttligt med död ved. En större sådan fastmarksö finns strax söder om den lilla Svängölen. I söder

avgränsas myren av sjön Stora Hornspillern. Väster om denna finns äldre torvtäkter. Diken förekommer här och var längs myrens kant. Längst i nordväst hittar man den lilla Klosters tjärn.

Svangölen kantas av svagt utbildade gungflyn. Större delen av myren utgörs av platämossar eller svagt välvda mossar. Ofta har mossarna ett mycket lågt trädskikt av tall. Randskogarna består dock av skvattramtallmossar med betydligt högre träd. Ganska ofta består dock kanterna av öppna laggkärr som ibland är ganska stora. I laggarna finns fastmatte- och mjukmattekärr. Här och var växer tall och björk längs laggen och då finns här i allmänhet mycket död ved. I mossens nordöstra del finns antydning till strängbildning.

Mosseplanen domineras i allmänhet av tall och olika ris, till exempel ljung, kråkris, rosling och tranbär. Rubinvitmossa, flaggvitmossa och rostvitmossa är de vanligaste i bottenskiktet. Kärren domineras av tuvull i söder och trädstarr i norr. I kärr, laggar och längs gölkanten förekommer också dystarr, rundsileshår, flaskstarr, ängsull, sjöfräken, kallgräs, vitag, sotvitmossa, rubinvitmossa och kärrskedmossa.

På talltorrakor växer den vanliga svarta spiklaven och tillsammans med tall på fastmark kan man hitta dropptaggvamp. Väster om Lilla Hornspillern har man hittat knärot, gammelgranslav, långfliksmossa och den mindre vanliga kornknutmossan. Enligt närboende spelar orre på myren och trana häckar. Tills nyligen har också fiskgjuse häckat längs myrens kant. I litteraturen uppges att ljunpipare häckar.

Anmärkningar: Ingår i naturvårdsprogram (klass 1).

Referenser:

Finspång kommun, 2003. Naturvårdsprogram för Finspång kommun.